

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Професор з науково-методичної
кадрової роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітньо-професійної програми	Організація виробництва
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
методичного забезпечення освіти

Програма № 3500/23

О. Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)

« 29 » _____ 2023 р.

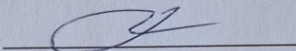
Київ -- 2023

Розробники: Нос Наталія Миколаївна, Складан Андрій Анатолійович, викладачі циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Складан Андрій Анатолійович

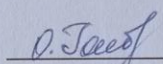
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії іноземних мов

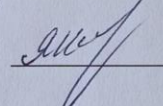
Протокол від « 1 » лютого 2023 року № 4

Голова циклової комісії Юлія РЯБОКОНЬ

Робочу програму перевірено

« ___ » _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90
Курс	3
Семестр	6
Кількість змістовних модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчального курсу є формування у студентів цілісного світогляду, науково обґрунтованої картини світу, базових філософських категорій, основних концепцій і понять дисципліни, розвиток критичного мислення та активної громадянської позиції, державно-патріотичного мислення у відповідності до загальних і предметних компетентностей.

У студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1-10
ЗК-2	Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	1-10
ЗК-3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та проведення досліджень на відповідному рівні.	1
ЗК-4	Здатність застосовувати знання та розуміння предметної області і професійної діяльності у практичних ситуаціях.	1-10
ЗК-6	Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій та вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	1-10
ЗК-7	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) в процесі адаптації та дії в новій ситуації, а також генерувати нові ідеї (креативність).	1-10
ЗК-8	Цінування та толерантне ставлення до	1-10

	різноманітності й мультикультурності.	
Предметні компетентності		
	Здатність розуміти функції та методи філософії та релігієзнавства, основні етапи розвитку філософської думки, головні поняття та категорії філософії, ключові політико-філософські концепції.	1
	Здатність визначати основні напрямки філософських досліджень.	1-3
	Здатність називати та аналізувати сучасні філософські течії.	1-3
	Здатність засвоїти основні поняття в галузі філософії.	1-10
	Вміння співвідносити наукову, релігійну та міфологічну картини світу.	1,9
	Здатність показати своєрідність філософії, її місце в історичному розвитку духовної культури.	1-10
	Здатність визначати антропологічні проблеми та розуміти взаємовідношення матеріального і духовного, біологічного і соціального начал в людині.	6
	Вміння визначати специфіку глобальних проблем сучасності.	8
	Здатність до самостійного та критичного мислення при вирішенні філософських проблем.	1-10
	Здатність розуміти роль науки в розвитку цивілізації та культури, взаємодії науки і техніки та пов'язані з ними соціальні та етичні проблеми, цінності наукової раціональності і її історичних типів.	1,7
	Здатність використовувати філософські принципи і категоріальний апарат філософії аналізуючи наукові і соціально-політичні проблем сучасності.	1-9
	Здатність сформулювати світоглядні та методологічні основи культури мислення.	1,6

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- реалізує свої права і обов'язки як члена суспільства, зберігає і примножує моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії, діє на основі етичних міркувань (ПРН-1);
- використовує філософські поняттями, будує судження та робить вірні висновки, аналізує філософські тексти, наводить приклади та здійснює порівняння, аналізує та встановлює зв'язки;
- оперує набутими філософськими знаннями при виробленні власної світоглядної позиції;
- обґрунтовує власну думку, спираючись на досягнення світової та вітчизняної філософії;
- вирішує питання знання і віри, раціонального і ірраціонального, свідомого і несвідомого в людській діяльності;
- аналізує та розуміє антропологічну проблематику;
- вирішує питання філософії історії та соціальної філософії;
- вирішує питання моралі з точки зору різних етичних теорій;
- оперує основними поняттями та категоріями гносеології, епістемології та методології;
- розуміє особливості філософських систем при розгляді світоглядних питань з точки зору цих систем;
- розуміє тенденції сучасної культури;
- використовує знання структури, форм і методів наукового пізнання;
- свідомо орієнтується в цінностях сучасного людства, грамотно оцінює і аналізує ціннісні аспекти розвитку культури сучасної цивілізації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Семінари	Підготовка і складання підсумкового контролю	Самостійна робота
Модуль 1. Зародження й історичний розвиток філософії: від найдавніших часів до сучасності					
Лекція 1. Сутність, особливості та функції філософії.	6	2		2	2
Лекція 2. Історичні типи розвитку філософського знання.	12	4	4	4	
Лекція 3. Сучасна світова філософія.	10	2	2	4	2
Модульний контроль	2				
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	30	8	6	10	4
Модуль 2. Проблеми онтології, гносеології, діалектики та антропології					
Лекція 4. Філософський зміст проблеми буття.	6	2	2	2	
Лекція 5. Проблема пізнання.	6	2	2	2	
Лекція 6. Діалектика та її альтернативи.	10	2	2	4	2
Лекція 7. Філософська антропологія. Мета і цінність людського життя.	8	2	2	2	2
Модульний контроль	2				
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	32	8	8	10	4
Модуль 3. Предметні області філософії					
Лекція 8. Соціальна філософія.	10	2	2	4	2
Лекція 9. Філософія історії та історіософія.	8	2	2	2	2
Лекція 10. Філософія релігії.	8	2	2	4	
Модульний контроль	2				
<i>Разом за змістовним модулем 3</i>	28	6	6	10	4
Усього годин за навчальним планом	90*	22	20	30	12

*із урахуванням МКР

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Зародження й історичний розвиток філософії: від античності до сьогодення

Лекція 1. Сутність, особливості та функції філософії (2 год.)

Філософія як мудрість. Філософія як форма суспільної свідомості. Особливості філософського знання. Загальна характеристика філософії. Мета та порядок вивчення філософії як навчальної дисципліни. Світогляд, його структура, риси, суспільно-історичний характер. Історичні типи світогляду: міфологія, релігія, філософія. Філософський світогляд. Предмет, функції, коло основних проблем філософії. Міфологічний світогляд: міфологеми «руського міра», «Москва – третій Рим», «Шапка Мономаха» тощо та їх прояви в повсякденності. Предмет, функції, коло основних проблем філософії.

Основні поняття теми: світогляд, міфологія, релігія, філософія.

Основна література: 1-5. *Додаткова література:* 7, 9.

Лекція 2. Історичні типи розвитку філософського знання (4 год.)

Філософія Стародавньої Індії. Канонічне духовне джерело - «Веди». Ортодоксальні і неортодоксальні даршани.

Філософія Стародавнього Китаю. Духовний канон - «П'ятикнижжя». Найфундаментальніші складники давньокитайського світобачення. Два протилежні початки буття — Ін і Ян. Конфуціанство як школа соціально-етичного спрямування. Даосизм.

Поняття античної філософії. Етапи її розвитку та загальні особливості. Періодизація античної філософії. Розвиток ідей в античній натурфілософії. Класичний період грецької філософії. Зародження та розвиток софістики. Філософія Сократа. Вчення про ідеї Платона. Арістотель як систематизатор античної філософії. Елліністично-римська філософія. Епікуреїзм. Стоїцизм. Скептицизм. Неоплатонізм. Роль античної філософії в становленні світової філософської думки.

Виникнення Середньовічної парадигми західноєвропейської філософії. Апологетика як обґрунтування і захист християнства проти античної філософії. Основні філософські питання патристики. Проблема співвідношення віри та розуму. Схоластика та містика як провідні напрями середньовічної філософії. Суперечка про природу загальних понять: боротьба номіналізму та реалізму.

Характерні риси епохи Відродження, їхнє відображення у філософській думці. Гуманізм та його сутність. Найвидатніші представники гуманізму як окремої течії епохи Відродження. Філософія природи (Микола Кузанський, Джордано Бруно). Геліоцентризм і вчення про нескінченність всесвіту Микола Коперник, Галілео Галілей та ін.

Проблема методу пізнання у філософії Нового часу. Основні ідеї філософії емпіризму. Індуктивний метод, вчення про «привиди розуму». Філософський зміст раціоналізму.

Історичні умови виникнення і формування німецької класичної філософії, її основні риси.

Українська філософія як складова української духовної культури. Специфічні риси української філософії. «Філософія серця» Г.Сковороди. Ідея «сродної праці». Розробка філософських проблем у сучасній Україні.

Основні поняття теми: східна філософія, антична філософія, досократики, грецька філософія, середньовічна філософія, патристика, схоластика, філософія Відродження, новоєвропейська філософія, німецька класична філософія, гегельянство.

Основна література: 1-3. *Додаткова література:* 5, 6, 9-11.

Семінар 1. Історія філософії (4 год).

Лекція 3. Сучасна світова філософія (2 год.)

Термін «сучасність» та його значення. Критичний перегляд принципів і традицій класичної філософії кінця XIX - початку XX століття. Оновлення класичних філософських традицій.

Відображення суспільно-політичного життя, науково-технологічного прогресу у філософії. Проблема раціонального та ірраціонального. «Філософія життя» та її напрямки. Філософські проблеми психоаналізу і неофрейдизму.

Проблема людини у філософії XX ст. Екзистенціалізм. Філософська антропологія. Позитивізм, неопозитивізм і постпозитивізм. Філософська герменевтика. Філософія постмодерну. Комунікативна філософія.

Основні поняття теми: філософія XIX століття, сучасна філософія, позитивізм і аналітична філософія, філософія життя, постмодернізм, комунікативна філософія.

Основна література: 1-5. *Додаткова література:* 5, 6, 9-11.

Семінар 2. Філософія XX століття (2 год) .

Модуль 2. Проблеми онтології, гносеології, діалектики та антропології

Лекція 4. Філософський зміст проблеми буття (2 год.)

Онтологія, її основні проблеми та категоріальні визначення. Типи онтологій. Філософський сенс проблеми буття. її історичне усвідомлення. Категорія буття: її суть і специфіка. Основні форми буття. Роль категорії «субстанція» для визначення онтологічних основ і способу буття світу. Формування науково-філософського поняття матерії. Сучасна наука про складну систему організації матерії та її властивості. Матерія і рух. Простір і час як форми існування матерії. Поняття «світ» і «картина світу». Сучасні наукові моделі розвитку світу.

Основні поняття теми: онтологія, буття, суще, субстанція, наукова картина світу, парадигма, простір, час, рух.

Основна література: 1-3. *Додаткова література:* 8, 10.

Семінар 3. Онтологія (2 год).

Лекція 5. Проблема пізнання (2 год.)

Пізнання у контексті людського існування. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Види пізнавальної діяльності: чуттєве і раціональне. Діалектика чуттєвого і раціонального у пізнанні. Принцип визначальної ролі практики в пізнанні. Творчість як конструктивний принцип пізнання. Інтуїція. Проблема істини у філософії та науці. Практика як головний критерій істини. Поняття науки. Специфіка наукового пізнання. Методологія наукового пізнання. Метод і методологія. Рівні методології. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження. Сучасна методологія пізнання. Логіка наукового дослідження та її етапи (факт, проблема, гіпотеза, доказ, теорія). Соціальні функції науки. Наука і мораль. Свобода наукового пізнання і соціальна відповідальність вченого.

Основні поняття теми: гносеологія, суб'єкт, об'єкт, істина, метод, методологія.

Основна література: 1-3. *Додаткова література:* 8, 11.

Семінар 4. Гносеологія (2 год.)

Лекція 6. Діалектика та її альтернативи (2 год.)

Діалектика як вчення про розвиток і метод пізнання. Історичні форми діалектики. Поняття категорії, закону, принципу. Діалектика як система принципів, законів, категорій. Об'єктивна і суб'єктивна діалектика. Принципи діалектики. Принцип загального зв'язку. Поняття відношення, зв'язку, взаємодії. Принцип розвитку. Поняття зміни, руху, розвитку. Основні закони діалектики. Основні категорії діалектики. Значення законів і категорій діалектики для теоретичної і практичної діяльності юристів. Класичні альтернативи та модифікації діалектики в сучасних філософських доктринах.

Альтернативні концепції діалектики: метафізика, «негативна» діалектика, софістика, еkleктика, догматизм, релятивізм.

Основні поняття теми: діалектика, закони діалектики, розвиток, категорії діалектики.

Основна література: 1-3. *Додаткова література:* 5, 8, 10.

Семінар 5. Діалектика як вчення про розвиток (2 год.)

Лекція 7. Філософська антропологія. Мета і цінність людського життя (2 год.)

Філософська антропологія як розділ філософського знання. Людина як основний предмет філософської антропології. Філософська концепція людини. Специфіка людського буття. Природні, соціальні та духовні виміри людського буття. Поняття «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість».

Проблема людини в історії філософії: есенціалістська та екзистенціалістська парадигми. Людина в сучасному філософському дискурсі. Основні підходи до сенсожиттєвих пошуків. Проблема смерті.

Основні поняття теми: антропологія, сенс життя, смерть.

Основна література: 1-5. *Додаткова література:* 1, 5, 8-11.

Семінар 6. Філософська антропологія як наука про людину (2 год).

Модуль 3. Предметні області філософії

Лекція 8. Соціальна філософія (2 год.)

Соціальна філософія як розділ філософського знання. Особливості філософського пізнання суспільства. Основні підходи до розуміння суспільства та механізми його утворення. Суспільство як самоорганізована система.

Діяльність як спосіб існування соціального. Сфери життєдіяльності суспільства (економічна, соціальна, політична, духовна). Суспільство й природа: діалектика взаємодії (антропогенний вплив на природу, екологічна проблема, соціальна екологія, коеволюція). Філософія війни: сучасні погляди на війну крізь призму формування багатополюсного світу.

Основні поняття теми: народ, нація, держава, демократія, суспільство, класи, страти, коеволюція.

Основна література: 3, 4. Додаткова література: 1, 2, 7.

Семінар 7. Соціальна філософія (2 год).

Лекція 9. Філософія історії та історіософія (2 год.)

Історія як дійсність суспільного життя. Філософія історії як галузь знань. Об'єкт і предмет філософії історії, її основні етапи та напрямки. Людина як суб'єкт історичного процесу. Особистість в історії. Проблема сенсу історії. Субстанційна та номінальна філософія історії.

Поняття історіософії. Її основні джерела та напрямки. Формування предмету історіософії. Історіософія як складова структури філософії історії. Етапи розвитку історіософської думки.

Основні поняття теми: філософія, історія, історія філософії, філософія історії, субстанційна філософія історії, номінальна філософія історії, історіософія, історична свідомість, суспільна свідомість, історична ситуація, історичний процес, суспільство, цивілізація, конструювання історичної реальності, реконструкція минулої соціальної реальності, історичний дискурс, сенс історії.

Основна література: 1-5. Додаткова література: 1, 2.

Семінар 8. Філософії історії (2 год).

Лекція 10. Філософія релігії (2 год.)

Релігія як форма суспільної свідомості. Природа релігійної свідомості. Особливості релігійної віри у надприродне. Плюралізм поглядів на релігійний феномен. Релігія як об'єкт та предмет всебічного вивчення: богословсько-теологічного тлумачення, теоретично-філософського осмислення та наукового дослідження. релігії. Особливості основних підходів до пізнання й пояснення феномену релігії: богословсько-теологічного, теоретично-філософського та

емпірично-наукового як відповідно першої, другої та третьої історичної форми релігієпізнання. Теологія (богослов'я) як комплекс богословсько-теологічних дисциплін. Віронавчально-догматичні та структурно-дисциплінарні особливості теології (богослов'я) різних конфесій. Основні конфесійні форми теології (богослов'я) Заходу і Сходу.

Основні поняття теми: релігія, віра, анімізм, фетишизм, класифікація релігій, теологія.

Основна література: 4, 5. *Додаткова література:* 3, 4.

Семінар 9. Філософія релігії (2 год).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Вид роботи	кількість балів за один вид роботи	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	3	3
Відвідування семінарів	1	3	3	4	4	3	3
Відвідування практичних							
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30	2	20
Робота на практичному занятті							
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом			62		73		61
Максимальна кількість балів		196					
Розрахунок коефіцієнта		3,27					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість балів
1	Сутність, особливості та функції філософії. Історичні типи розвитку філософського знання.	5
2	Предметні області філософії. Основні форми буття.	5
3	Проблема істини у філософії та науці. Мета і цінність людського життя.	5
4	Основні закони діалектики. Загальні риси комунікативної філософії.	5
5	Діалектика взаємодії суспільства і природи. Проблема сенсу історії.	5
6	Проблема цінностей у філософії. Основні цінності суспільства.	5
Разом		30 балів

Критерії оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань.
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок.
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок.
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок.
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань.
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

Критерії оцінювання виконання самостійних робіт

Критерії оцінювання за 5 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками.
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок.
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків.
2	Мінімально допустимий рівень виконання.

6.3. Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт

Форма проведення модульного контролю – модульна контрольна робота.

Форма проведення – письмова.

Час проведення – 80 хвилин.

Максимальна кількість балів: 25 балів.

Критерії оцінювання:

Письмові відповіді на теоретичні питання оцінюються в залежності від правильності та повноти відповіді.

Виконання тестових завдань оцінюється в 1 бал за кожну правильну відповідь.

Письмові відповіді на 2 теоретичних питання – 10 балів.

Виконання 15 тестових завдань – 15 балів.

Всього балів – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю екзамен у 6 семестрі.

Умова допуску – виконання всіх видів завдань з дисципліни і отримання від 35 до 60 балів за семестр.

Форма проведення екзамену – письмова.

Час проведення – 80 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Письмові відповіді на 2 теоретичних питання – 20 балів.

Виконання тестових завдань – 20 балів.

Перелік допоміжних матеріалів: немає.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Філософія, її предмет і структура. Основні функції філософії.
2. Історичні типи світогляду та їх характеристика.
3. Особливості філософії Стародавньої Індії та Стародавнього Китаю. .
4. Філософія античності: проблематика та характерні риси.
5. Особливості та основні етапи розвитку філософії Середньовіччя.
6. Філософія епохи Відродження та Просвітництва: загальна характеристика.
7. Класична німецька філософія та її основні проблеми.
8. Основні напрями некласичної філософії кінця XIX — початку XX століття.

9. Основні напрями філософії ХХ століття.
10. Зародження і розвиток філософської думки в Україні.
11. Онтологія, її основні проблеми та категоріальні визначення.
12. Діалектика та її альтернативи (метафізика, софістика, еkleктика).
13. Теорія пізнання в системі філософського знання. Поняття пізнання. Види пізнання та їх взаємозв'язок. Поняття істини в філософії. Істина і правда.
14. Проблема свідомості у філософії.
15. Соціальна філософія в системі філософського знання. Духовність і культура.
16. Предмет філософії історії, її основні етапи та напрямки.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Філософія»

Разом: 90 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., МКР – 6 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 30 год., самостійна робота – 12 год.

Модуль	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			
Назва модуля	Зародження й історичний розвиток філософії: від античності до сьогодення			Проблеми онтології, гносеології, діалектики та антропології			Предметні області філософії			
Лекції	Сутність, особливості та функції філософії (2 год)	Історичні типи розвитку філософського знання (4 год)	Сучасна світова філософія (2 год)	Філософський зміст проблеми буття (2 год)	Проблема пізнання (2 год)	Діалектика та її альтернативи (2 год)	Філософська антропологія. Мета і цінність людського життя (2 год)	Соціальна філософія (2 год)	Філософія історії та історіософія (2 год)	Філософія релігії (2 год)
Семінари		Історія філософії (4 год)	Філософія XX століття. (2 год)	Онтологія (2 год)	Гносеологія (2 год)	Діалектика як вчення про розвиток (2 год)	Філософська антропологія як наука про людину (2 год)	Соціальна філософія (2 год)	Філософії історії (2 год)	Філософія релігії (2 год)
Види поточного контролю	МКР			МКР			МКР			
Підсумковий контроль	Екзамен									

Рекомендована література

Базова

1. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти, 3-тє видання. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 296 с.
2. Філософія. Кредитно-модульний курс. / за ред. Мозгового Л., Бичко І., Додонова Р. – К.: Центр навч. літератури, 2019. – 412 с.
3. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
4. Філософія. Підручник / за ред. Сімоненко С., Сулим О., Шмиголь М. та інші. – К.: Центр навч. літератури, 2019. – 512 с.
5. Філософія, логіка, філософія освіти. / за ред. Мозгового Л., Додонова Р. – К.: Центр навч. літератури, 2020. – 456 с.

Допоміжна

1. Андрущенко В. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К.: Генеза, 2006. – 656 с.
2. Данильян, О. Г. Філософія права : підручник / О. Г. Данильян, Л. Д. Байрачна [та ін.] ; ред. К. К. Гулий ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». - Харків : Право, 2014. - 207 с.
3. Кислюк К. Релігієзнавство / К. Кислюк, О. Кучер. – К.: Кондор, 2004. – 646 с.
4. Лешан В. Історія християнства в Україні / В. Лешан, Ю. Звенигородська. – Чернівці: Рута, 2007. – 120 с.
5. Лешан В. Релігієзнавство. Кредитно-модульна система навчання: Підручник / Володимир Лешан, Ярослав Чорненький. – Чернівці, 2011. – 632 с.
6. Огнев'юк В. Філософія. Історія філософії: Підручник / В. Огнев'юк, І. Утюж. – К.: Грамота, 2010. – 256 с.
7. Філософія війни та миру: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ «САК Лтд.»,2023. –118 с.
8. Філософія освіти : навчальний посібник. – 2-ге видання / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенка [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 348 с.
9. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В.Губерського. – К.: Знання, 2009.
10. Філософська думка в Україні: Бібліографічний словник / В.С. Горський, М. Л. Ткачук, В. М. Нічик та ін. К.: Пульсари, 2002. 244с.
11. Ярошовець В. Історія філософії: Підручник / В. Ярошовець, І. Бичко, В. Бугров та ін.; за ред. В. Ярошовця. – К.: Центр учбової літератури, 2010. - 648 с.